

Рекомендована література

Основна:

1. Рекомендації для правників щодо безпечного використання штучного інтелекту (підготовлені Мін'юстом спільно з Міністерством цифрової трансформації України, Державною судовою адміністрацією України, Асоціацією правників України, Інститутом права, Eurasia Foundation ([Home - Eurasia Foundation](#)), Урядом Великої Британії, липень 2025). URL: [Рекомендації з відповідального використання штучного інтелекту для.pdf](#)
2. Крайз О. Актуальність застосування штучного інтелекту (ШІ) у сучасній юридичній практиці в Україні. URL: <https://protocol.ua/ru/aktualnist-zastosuvannya-shtuchnogo-intelektu-shi-u-suchasniy-yuridichniy-praktitsi-v-ukraini/>.
3. Берназюк Я. Ера ШІ й роль верховних судів у цифровій трансформації правосуддя. URL: <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/1350/era-shi-i-rol-verkhovnykh-sudiv-u-tsyfrovii-transformatsii-pravosuddia>.
4. Морозова К. Штучний інтелект в юриспруденції. Виклики, загрози, перспективи. URL: <https://eba.com.ua/shtuchniy-intelekt-v-yurysprudentsiyi-vyklyky-zagrozy-perspektyvy-2>.
5. Берназюк Я. Наукові надбання як основа для наступних кроків на шляху інтеграції штучного інтелекту в систему правосуддя. URL: <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/949/naukovi-nadbannia-iaak-osnova-dlia-nastupnykh-krokov-na-shliakhu-intehratsii-shtuchnoho-intelektu-v-systemu-pravosuddia>.

Додаткова:

1. Штучний інтелект в адвокатській практиці: відбувся захід АПУ в Києві. URL: <https://uba.ua/ukr/news/shtuchnij-intelekt-v-advokatskij-practic-vdbuvsa-zakhid-apu-v-kiv>.
2. Берназюк Я. Цифрова ера правосуддя: роль ШІ у забезпеченні єдності судової практики в Україні. URL: <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/986/tsyfrova-era-pravosuddia-rol-shi-u-zabezpechenni-iednosti-sudovoi-praktyky-v-ukraini>.
3. Берназюк Я. Штучний інтелект та система правосуддя України: результати співпраці у році, що минув. URL: <https://so.supreme.court.gov.ua/authors/934/shtuchnyi-intelekt-ta-systema-pravosuddia-ukrainy-rezultaty-spiivpratsi-u-rotsi-sh%D1%81ho-mynuv>.
4. Рудь Г. Штучний інтелект в адвокатській діяльності: креатив чи неповага до суду? URL: <https://vkr.ua/publication/shtuchniy-intelekt-v-advokatskiy-diyalnosti-kreativ-chi-nepovaga-do-sudu>.
5. Македон О. А. Етичні та юридичні аспекти використання штучного інтелекту у юридичній практиці. URL: *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2024. № 1. С. 200-204. URL: http://apnl.dnu.in.ua/1_2024/39.pdf.
6. ШІ в Україні: юридичні аспекти. Юридична фірма «Зільвер». URL: <https://zilver.com.ua/uk/shi-v-ukrayini-yurydychni-aspekty/>.
7. Тренінг Михайла Янишівського "Штучний інтелект ШІ в діяльності правника. Частина 1. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=x4OLCM6SeZQ>
8. Тренінг Михайла Янишівського "Штучний інтелект ШІ в діяльності правника. Частина 2. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=GP4b2OF2A3c>.
9. Штучний інтелект у правовій практиці: межі та можливості : збірник тез Всеукраїнського круглого столу (15 березня 2024 року) / упор. О. О. Барабаш. Львів : ЛьвДУВС, 2024. 214 с. URL: https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/7424/1/15_03_2024.pdf.
10. Floridi, L. Artificial Intelligence and Legal Change. *Philosophy & Technology*. 2019. № 32. P. 297–301.
11. Joshua A.T., Horton, L. The Prominent Role of Artificial Intelligence in Law. *Annual Review of Law and Social Science*. 2021. № 17. P. 363–383.

12. O'Brien, J. The Impact of Artificial Intelligence on Legal Practice: Challenges and Opportunities. Harvard Law Review. 2023. №136. P. 1124–1156.

13. Tech Companies Agree to Develop Mechanisms for Identifying AI-Generated Works. 2024. URL: <https://harvardlawreview.org/print/vol-137/voluntary-commitments-from-leading-artificial-intelligence-companies-on-july-21-2023>.

Основні рекомендовані нормативні джерела:

Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України; Концепція від 02.12.2020 № 1556-р. URL: [Про схвалення Концепції розви... | від 02.12.2020 № 1556-р.](#)

Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні на 2025-2026 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України; План, Заходи від 09.05.2025 № 457-р. URL: [Про затвердження плану заходів... | від 09.05.2025 № 457-р.](#)

Наразі в Україні ще немає спеціального закону, який безпосередньо регулював би використання штучного інтелекту. Однак навіть без спеціального законодавства окремі аспекти використання ШІ частково регулюються, наприклад, такими нормативно-правовими актами:

Цивільний кодекс України (в частині права інтелектуальної власності, відповідальність за заподіяні збитки тощо).

Закон України «Про захист персональних даних».

Закон «Про інформацію» (в частині регулювання доступу та захисту даних).

Закон «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (в частині встановлених правил захисту інформаційних систем).

Закон України «Про авторське право та суміжні права» (в частині регулювання виникнення, використання та розпорядження правами інтелектуальної власності (в т.ч., пов'язані з ШІ)).

Закон України «Про електронну комерцію» (в частині застосування його норм якщо ШІ використовується в онлайн-бізнесі, наприклад, для чат-ботів або автоматизованих продажів).

Міжнародні документи (акти, договори):

Рамкова конвенція Ради Європи про штучний інтелект, права людини, демократію та верховенство права, актуальних міжнародних практик. URL:

REGULATION (EU) 2024/1689 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 13 June 2024 (laying down harmonised rules on artificial intelligence and amending Regulations (EC) No 300/2008, (EU) No 167/2013, (EU) No 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 and (EU) 2019/2144 and Directives 2014/90/EU, (EU) 2016/797 and (EU) 2020/1828 (Artificial Intelligence Act. URL: [Regulation \(EU\) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence and amending Regulations \(EC\) No 300/2008, \(EU\) No 167/2013, \(EU\) No 168/2013, \(EU\) 2018/858, \(EU\) 2018/1139 and \(EU\) 2019/2144 and Directives 2014/90/EU, \(EU\) 2016/797 and \(EU\) 2020/1828 \(Artificial Intelligence Act\)Text with EEA relevance.](#)